

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

99-00-101
Дl. юли 2024, София

Относно: Предоставен от Министерство на околната среда, водите и горите на Румъния отговор на коментарите и забележките за трансграничната процедура за проект „Изграждане на сграда хале, отточен бетонизиран басейн, бетонни платформи, ограждения, осветителна система, изпълнение на сондажи и вътрешна водоснабдителна и канализационна мрежа, разполагане на станция за предварително пречистване на отпадъчни води, поставяне на инсинератор за болнични отпадъци със спомагателни съоръжения“ с възложител SC FRIENDLY WASTE ROMANIA SRL

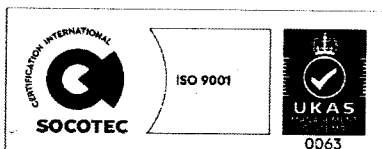
Уважаеми министър Фичет,

С настоящото писмо потвърждаваме получаването на писмо с Ваш рег. № DGEICPSC/18988 от 23.05.2024 г., с който ни предоставяте отговор на коментарите и забележките, направени в писмо рег. № 99-00-101 от 15.03.2024 г. на Министерството на околната среда и водите на Република България за проект „Изграждане на сграда хале, отточен бетонизиран басейн, бетонни платформи, ограждения, осветителна система, изпълнение на сондажи и вътрешна водоснабдителна и канализационна мрежа, разполагане на станция за предварително пречистване на отпадъчни води, разполагане на инсинератор за болнични отпадъци със спомагателни съоръжения“ на територията на Румъния.

След разглеждане на отговорите, както и въз основа на депозираните становища от заинтересованите ведомства с настоящото писмо изразявам следното становище:

Мирча Фичет

Министър на околната среда, водите и горите на Румъния
бул. Свобода 12,
Сектор 5, Букурещ, Румъния

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 2533

I. Общи забележки по представените отговори:

С предоставената информация не са представени отговори на коментарите и бележките, отразени в предходното писмо (с № 99-00-101/15.03.2024 г.) на Р България по съответните компоненти и фактори, както и тези за човешкото здраве и здравния риск. Липсва цялостно преработен доклад. Повечето от отговорите съдържат препратка и цитати от Доклада по оценка на въздействието върху околната среда, без съществени допълнения, които да аргументират безопасната експлоатация на инсталацията, без допълнителни разяснения и без яснота относно вида, количеството отделяни емисии и степента на въздействие върху околната среда. Възприетия подход за недопълване на доклада по ОВОС и включването на допълнителна информация, резултати и оценки в същия, ако има такива, на практика не позволява да се добие пълна представа за пълнотата и обективността на изведените изводи и заключения. С оглед осигуряването на доказана екологична и здравословна среда на живот на населението, както в района на Гюргево, така и в този на Русе, възложителят следва да подходи прецизно и задълбочено при разработването на технологията на експлоатация на инсталацията. Дадените отговори съдържат предимно извадки от текстове от Доклада по ОВОС, но не дават уточняваща информация в подкрепа на направените проучвания.

II. Забележки по компоненти и фактори на околната среда:

Забележки по фактор „отпадъци“

По фактор „Отпадъци“ не се намира информация по отношение на процеса на приемане и временно съхранение на отпадъците. В таблица 4 „Елементи за мониторинг при приемане на отпадъци“ в графа „Мониторинг на доставките на отпадъци“, по критерий „вземане на проби“, е записано, че тази техника за определяне на подходящите за изгаряне отпадъци, както и прилагане на процедури за охарактеризиране на отпадъците, преди приемането на отпадъците и процедури при приемане на отпадъците, ще се прилага при необходимост или когато е целесъобразно. В случая липсва коментар по какъв начин ще се осъществи идентификацията на видовете отпадъци, които могат да бъдат изгорени. Как ще се съберат достатъчно данни за техния състав и свойства (допустимите диапазони на калоричността, влажността, съдържанието и размера на пепелта)? Как ще се докаже, че за всички приети отпадъци ще се осигури техническата пригодност на операциите за третиране на определен вид отпадъци преди пристигането на отпадъците в инсталацията? По какъв начин ще се гарантира безопасността на технологичния процес, безопасните условия на труд и въздействието върху околната среда?

Поради липсата на данни за разграничение на зоните за предварително съхранение на различните по вид приети отпадъци на територията на инсталацията, остава под съмнение как ще бъдат изпълнени изискванията от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, предвид разпоредбата в чл.13 Държавите-членки да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че

управлението на отпадъците се извършва, без да се застрашава човешкото здраве, без да се вреди на околната среда, и по-конкретно:

- А) без риск за водата, въздуха, почвата, растенията или животните;
- Б) без да се предизвиква неудобство чрез шум и миризми; и
- В) без да се въздейства отрицателно върху природната среда или местата, които са обект на специален интерес.

Забележки по фактор „Шум“

Не е представена прогноза за очакваната обща звукова мощност, както и оценка на шума на етап строеж и експлоатацията на инсталацията. Видно от представената информация, е използвано математическо моделиране, както и софтуер „Sound Propagation Level Calculator“, чрез който е изчислено, че шумът в „Място на въздействието“ ще бъде под установените норми, а до РБългария практически такъв ще липсва. Въпреки представената „благоприятна“ шумова характеристика, не става ясно как се достига до тези изходни данни, след като софтуерното изчисляване изисква коректни входни данни за всички потенциални източници на шум (таква данни липсват). Във връзка с това следва да се отбележи, че за изчисляването на обща звукова мощност, шум в „Място на въздействие“, при изготвянето на шумова оценка, както и за контрол и управление на шума, следва да се използва информация, методики и формули от релевантни актове на Европейското законодателство (в това число общоприети европейски Директиви и Регламенти), чрез които посочената информация от страна на възложителя, да бъде подкрепена с измерими, реални и доказуеми данни.

Забележки по фактор „Опасни химични вещества и смеси“

По отношение на конкретните бележки, направени по фактор „Опасни химични вещества и смеси (ОХВС)“, отговорите са твърде общи, заобиколни, отново без конкретика. Като страна в ЕС, Румъния следва да спазва Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества. В приложение 1 и 2 с разписани ОХВС, които попадат в обхвата на Директивата. Пропан-бутанът, който ще се използва и съхранява от дружеството-възложител при производствената си дейност, е поименно изброен в т. 18 на Приложение 1 на Директивата, както и дизеловото гориво, попадащо в т. 34,в). Предвид това, възложителят е посочил некоректно и грешно, че ОХВС на площадката, не са обхванати от Директивата.

Забележки по компонент „въздух“:

1. Липсва разяснение за получените резултати от математическото моделиране. За целите на моделирането като входни данни е използван масов поток, изчислен на база на концентрации, различни от нормите за допустими емисии (НДЕ), определени за всеки замърсител. За да бъде отчетен допустимият най-съществен принос на инсталацията към качеството на атмосферния въздух на територията на България и по-конкретно в най-близко разположеното населено място до

инсталацията, а именно град Русе, математическото моделиране трябва да бъде извършено с масов поток, изчислен като произведение от определените за инсталацията НДЕ на вредни вещества и максималния разрешен дебит на димните газове (без и с допълнително подаване на въздух), изпускан в атмосферата, при работа на инсинератора.

2. Резултатите от моделирането (концентрациите на подлежащите на нормиране вредни вещества в приземния атмосферен слой) следва да гарантират, че при тези максимално допустими нива на изпускания от комина емисии на вредни вещества, същите няма да водят до превишаване на определените в европейското и национално законодателство норми за опазване на човешкото здраве.

3. Обръщаме внимание, че предвид естеството на дейността на инсталацията, е твърде вероятно същата да бъде повод за жалби от страна на населението на град Русе, включително за наличието на интензивно миришещи вещества.

Забележки по компонент „води“:

1. В представената информация не са анализирани всички вещества и замърсители, определени с Директива 2008/105/ЕО и Директива 2013/39/ЕС, както и други специфични замърсители, определени съгласно Директива 2000/60/ЕИО, замърсяващи водите както пряко, така и чрез пренос по въздуха. Необходимо е да се представи анализ на всички вещества и замърсители, определени с Директива 2008/105/ЕО и Директива 2013/39/ЕС, както и други специфични замърсители.

2. Информацията, че не се откриват в отпадъчните води, генерирани на площадката, анализирана в РИМ (стр. 43 от отговора) не е достатъчна за да се докаже, че няма такива вещества, предвид посоченото, че не може да се извършва мониторинг на веществата преди изгарянето, а именно:

- „...Болничните отпадъци пристигат в запечатани контейнери и се изгарят с тях, поради което не може да се извършва мониторинг за съдържание на приоритетни и приоритетни опасни вещества преди изгарянето“.

Предвид, че болнични отпадъци могат да бъдат и медикаменти с изтекъл срок на годност, фармацевтични отпадъци и др., необходимо е да се осигури, че такива вещества няма да попадат в инсинератора и съответно няма да бъдат емитирани. Тази липса на информация следва да се преодолее.

3. Да се разгледат всички замърсители, техния кумулативен ефект при попадането в повърхностните води и свързаните с тях подземни води, които също може да бъдат повлияни, а с това и ползването на водите в терасата на р. Дунав, и ако е необходимо да не се допуска заустване на отпадъчни води от обекта в р. Дунав.

- Не е представена оценка за кумулативния ефект, а напротив посочва се, че няма информация какви вещества-замърсители попадат в контейнерите за болнични отпадъци (стр. 43 от отговора).

- При заустването в р. Дунав се разчита на голямата степен на разреждане във водоприемника р. Дунав (стр. 45-46) което е недопустимо. Следва да се осигури, че за съответните дейности, които заустват замърсители отпадъчните води

се пречистват при източника, преди емитирането им във водите, предвид изискването за преустановяване на емисиите и загубите на приоритетно опасни вещества и намаляването на такива на приоритетни вещества. (Директива 2008/105/ЕО и Директива 2013/39/ЕС, Директива 2000/60/ЕИО).

4. Да се разгледат веществата и елементите, които ще се отложат по стените на инсинератора, които впоследствие ще попаднат във водите при измиване на съоръжението и съответно въздействието им. В отговора е посочено че никога няма да бъдат измивани стените на инсинератора. Това следва да се осигури с предвиждане на адекватни условия.

5. Съгласно отговора, предвидената пречиствателна станция има необходимия капацитет за поемане на количество, работа ѝ при ниски температури и без излъчване на неприятни миризми. Не се посочват показателите, които е предназначена да пречиства:

- „Пречиствателната станция с капацитет от 417 л/ч, тип CN 2С, е проектирана от японската компания DAIKI и монтирана от S.C. ASTEC ROMANIA S.R.L. Станцията работи вкопана до шахтите, в близост до канализационната мрежа, способна да поеме потока от пречистена вода, като е проектирана за защита от много ниски температури, но също така и от излъчването на неприятни миризми.“ (Стр. 46).

Необходимо е да се включи технологичната схема на станцията и пречиствателния ефект от работата ѝ.

6. Не е разгледан в достатъчна степен риска за околната среда и човешкото здраве при възникване на аварийни или нерегламентирани ситуации за тези вещества. Необходимо е да се изпълнят горепосочените действия и да се предвидят мерки за предотвратяване на въздействието.

7. Отговорът не съдържа конкретна информация, с което оценката не е обоснована. Посочва се на стр. 86-87, че аварийното спиране е „малко вероятно“, количествата на газовете са „много малки“, възникването на повреда и внезапно спиране на инсинератора е „малко вероятно“, изпусканията в атмосферата по време на експлоатация на генериращия агрегат ще са „много ниски и без значително“ отрицателно въздействие. Необходимо е да се представи цифрово изражение и статистика, за да се подкрепят тези оценки.

8. Необходимо е да се осигури достатъчно голямо отстояние от границата с България, за да се ограничи въздействието само на територията на Румъния, предвид възможното трансгранично въздействие на международния басейн на р. Дунав, водите, почвите и здравето на гражданите на България.

При зауставането в р. Дунав се разчита на голямата степен на разреждане във водоприемника р. Дунав и са представени сравнения с дебита на р. Дунав (стр. 45-46), което е недопустимо (описано е и по-горе -в т. 3 от Забележки по компонент „води“ в настоящото становище). Терасата на р. Дунав се използва за добив на питейни води и в тази връзка ще има замърсяване в резултат от изгаряне на болнични отпадъци, като напр. медикаменти с изтекъл срок на годност, фармацевтични отпадъци и др., които също така не са известни при приемането им в обекта.

III. По отношение на въздействието на ИП върху човека и възможния здравен риск от осъществяването на инвестиционното предложение:

1. Предлаганите НДНТ за газоочистка са коректни, но за определените видове отпадъци. При постъпване на отпадъци с код, различен от упоменатите в инвестиционното предложение, е необходимо разработването на нова схема за изгаряне. В случаи на разширяване на обхвата на отпадъците, които ще се изгарят в инсинератора, възложителят следва да преработи газоочистващата технология или режимът на изгаряне, като адаптира инсталацията за съвместно изгаряне с новите кодове отпадъци. Тези въпроси не са разгледани, нито е декларирано по ясен и категоричен начин, че няма да се извършва разширяване на обхвата на отпадъците. Не се уточнява, кой ще следи за спазване на допускателни граници за изгаряне по кодове отпадъци и как контролните органи ще бъдат уведомени.
2. Предвиденият за разработка „План за управление на миризмите“ трябва да съдържа и да контролира изпълнение на мерки, които не допускат наличието на миризми от емитираните газове извън територията на площадката на инсинератора. Напомням, че „Планът за управление на миризми“ следва да бъде приложен към ДОВОС при следващото представяне на документацията.
3. Изводи от рода че емисиите, резултат от инвестиционното предложение „...са толкова ниски, че те няма да могат да предизвикат кумулативен ефект, с който и да е друг източник на емисии, ако той работи в рамките на законовите параметри“, имат декларативен характер и не са убедителни. Съществува възможност за смесване на замърсителите в атмосферата и заедно с високата влажност (характерна за района на река Дунав), се създава риск за образуване на нови замърсители, задържането им в атмосферния слой близо до земята и риск от експозицията на населението на гр. Русе.
4. Отново не са идентифицирани и не са представени действащите неподвижни емисионни източници в близките промишлени зони - румънски и български предприятия. Не са представени генерираните от тях емисии на атмосферни замърсители и тяхното разпространение. Не е калкулиран кумулативния им емисионен потенциал и емисионен принос към замърсяването на атмосферния въздух в гр. Русе и гр. Гюргево, включвайки и прогнозираните емисии от настоящото инвестиционно предложение.
5. В информацията не са разгледани в детайли потенциалните аварийни ситуации, които могат да настъпят, включително потенциалните екологични последици, като не са предложени и конкретни мерки.
6. Мерките за избягване, предотвратяване и намаляване на отрицателните въздействия при евентуални аварии, които са заложили в ДОВОС не са допълнени, а предложените произхождат от нормативни изисквания към всички проекти и са с общ и декларативен характер.
7. На много места в писмото липсва на риск или наличието на минимален риск се обективизират само чрез препратки към националното румънско законодателство, с което не се изпълняват целите, които следва да се постигнат с изготвянето на докладите по ОВОС. Много често отговорът на въпросите е сведен до факта, че въпросите ще бъдат разгледани в екологичното разрешително, което ще бъде издадено впоследствие. Такъв пример може да се даде по отношение необходимостта от предлагането на мерки при аварийни ситуации, като е записано, че „Същевременно бихме искали да отбележим, че "необходимият набор от

превантивни мерки за осигуряване на съответствие с изискванията за безопасност и намаляване на риска от аварии" се разработва и анализира допълнително в процедурата за издаване на екологично разрешително". Такаъв подход е неприемлив, тъй като именно в доклада по ОВОС следва да бъдат разгледани и оценени всички рискове и да се предложат най-добрите мерки за недопускане и/или ограничаване на отрицателните въздействия при реализацията на инвестиционното предложение.

8. При оценката на различните атмосферни замърсители е използван дразнещия ефект, който те имат върху човешкия организъм като мярка за намаляване на въздействието, което на практика означава риск за здравето на засегнатото население.

9. В отговора е посочено, че „в РИМ са анализирани само онези замърсители, които могат да бъдат генерирани от дейността на инсинератора,“, което още веднъж доказва, че не е извършена оценка на кумулативния ефект, от което следва, че направените анализи и изводи не доказват по категоричен начин липсата на здравен риск за населението на гр. Русе от реализирането на инвестиционното предложение. Отказът да бъде направен анализ и оценка на кумулативното въздействие е обоснован със следния извод „Предвид факта, че стойностите на концентрациите на имисиите за всички замърсители, които ще се генерират в атмосферата по време на експлоатацията, както на границата между Румъния и Република България, така и на северната граница на Русе, са изключително ниски в сравнение с допустимите гранични стойности, единствените ситуации, в които кумулативните стойности биха могли да надхвърлят граничните стойности, определени в европейското законодателство, биха били тези, в които кумулативните стойности на промишлените инсталации на територията на Република България биха надхвърлили допустимите гранични стойности, като в този случай е необходимо да се намесим в регулирането на експлоатацията на тези инсталации. Ако възникнат такива ситуации, негативното трансгранично въздействие ще бъде генерирано от промишлените инсталации на територията на Република България спрямо гражданите на Румъния!“, което считам за немотивирано. Когато се реферира към максимално допустими стойности регламентирани в националното законодателство на Румъния следва същите да бъдат конкретно посочени.

10. По отношение на почвите е посочено, че ИП няма потенциал да окаже отрицателно въздействие, но предвид, че същото ще се изгражда на площадка, на която е било ситуирано и работило предприятие на химическата промишленост не считам, че рискът е оценен изцяло, вкл. и по отношение на подземните води.

В заключение и предвид всичко гореизложено, Република България изразява поредно отрицателно становище по представената информация за проект „Изграждане на сграда хале, отточен бетонен басейн, бетонни платформи, ограждения, осветителна система, изпълнение на сондажи и вътрешна водоснабдителна и канализационна мрежа, разполагане на станция за предварително пречистване на отпадъчни води, разполагане на инсинератор за болнични отпадъци със спомагателни съоръжения“, Гюргево, Румъния. Представената информация е непълна, налице са сериозни пропуски, което не позволява адекватна преценка и мерки с цел минимизиране на потенциалните рискове за околната среда и здравето на хората. Допълнителната информация, която е представена под формата на отговори да се включи в съответните раздели на Доклада по ОВОС, вкл. и в специализирания раздел за

оценка на човешкото здраве, за да се добие обективна представа за пълнотата на доклада. За по-голяма яснота, добавената по разделите информация да бъде отбелязана по разбираем начин.

Докладът по ОВОС да бъде преработен и представен на английски и на български език, като в него да се съдържат, както отговорите по изложените в писмо с изх. № 99-00-101/15.03.2024 г. на Р България бележки, така и изложените в настоящото писмо въпроси и забележки.

По отношение на обществен интерес и обществено обсъждане Ви информирам, че провеждане на обществено обсъждане следва да бъде извършено след като Доклада за ОВОС бъде оценен положително от страна на българския компетентния орган по околна среда. След отстраняване на забележките по доклада може да се пристъпи към организиране на обществено обсъждане на инвестиционното предложение на територията на Република България.

Моля, приемете, уважаеми г-н министър, моите най-високи почитания и готовност за успешно бъдещо сътрудничество.

Искрено Ваш,

Петър Димитров
Министър на околната среда и водите